

אלבומי תמונות לא היו כנמצא. בפעם הראשונה ראיתי בחיי תערוכת ציור בגיל 15. לכן הקמתי את הגלריה. כאן יכולים האמנים להציג את יצירותיהם לקהל, ובמיוחד ל"דור הצעיר".

בדר עיצאם הוא בעצמו צייר ופסל. בין יצירותיו נמצא קישוט הקרמיקה, המעטר את אחד מקירי תיו החיצוניים של בניין עיריית

בו אחרי כשנסעתי מהבית לגלריה ובחזרה. טען.

לדברי המימשל הצבאי, התמור נות שהחרמו הביעו מוטיבים שיש בהם כדי ללבות יצרים ולהציג את המימשל כשילטון ידיו. לדברי הר ערבים, ציוריו של חמודי שהחרמו אינם שונים מציוריו האחרים. אין בהם הסתה לאלימות, אך יש בהם מימד פוליטי המבטא את רגשות

החרירים סוסים

רמאללה. לאחרונה צייר שתי גלריות, שהוקדשו לראשי העיריות באסם אל-שכעה וכרים ח'לף (העור לם הזה 2238). הן הודפסו על-ידי עיריית רמאללה ב-6000 עותקים, ונשלחו לכל רחבי העולם.

"אחד הפוסטרים שהחרמו היה שלי", סיפר בדר. "ציירתי את הר ציור המקורי לפני כעשר שנים. נראה בו סוס, הקופץ על שתי רג ליו. המימשל החליט שהתמונה הזאת אסורה. אבל הקוריוז הוא ש לפני עשר שנים הצגתי אותה ב תערוכה בחברון. משה דיין ביקר אז בתערוכה וביקש לרכוש את ה ציור. אני סירבתי. אשתו של דיין, רות, אפילו ביקשה מהשייח' אחמד מוחמד אל-ג'עברי לשכנע אותי. אך אני התעקשתי למסור את ה תמונה לראש עיריית חברון. אחרי חצי שנה באו אלי אנשי השב"כ ואמרו לי שדיין רוצה את התמונה, ושהוא מוכן לשלם עבורה 400 דינר. לא הסכמתי, והתמונה מוצגת עד היום בבניין העירייה בחברון. היום החרים המימשל את הפוסטר שנעשה על-פיה. זה לא אבסורד?"

הציבור בגדה. בין הפוסטרים ש החרמו נמצאת כרוזה ליום-האסיר, שצייר האמן נביל ענני מרמאללה. בכרוזה נראה אסיר, שידיו הכבולות מונפות אל-על, והיא מעוטרת ב פסוקים מהקוראן.

החרמת הציורים והפוסטרים מצ טרפת לשרשרת ארוכה של פער לות מסוג זה. לפני כחודש החרמו באותה גלריה פוסטרים של הצייר סולימאן מנצור מירושלים המיו רחית. אחד מהם הוקדש אף הוא ליום-האסיר. נראית בו יונה בצבעי הכופייה, היוצאת לחופשי מבעד לסורגים הנקרעים לרווחה.

לפני שלוש שנים החרמו ציור רים, שהוצגו בספרייה העירונית של רמאללה. נוסף על כך החרים המימשל באופן שיטתי כל אביו ש עליו מופיעים צבעי הדגל הפלס טיני, או המילה פלסטין. באופן

סיבת ההחרמה, כנראה: מתחת לציור מופיעה בכרוזה המילה "הסי רוב", והדבר יכול להתפרש כתעמור לה לחזית-הסירוב הפלסטינית.

בעקבות ההחרמה הודיעו אמנים ישראליים, כי יבואו להציג את יציר רותיהם בגלריה ברמאללה. לאות הזדהות עם האמנים הפלסטיניים המדוכאים. בחודשים הקרובים ער מדת להיפתח בגלריה תערוכה של הפסל יגאל תומרקין. מתוכננת גם תערוכה של הצייר גרשוני.

דיין בעבר ביקש משה דיין לרכוש ציור של עיצאם בדר (בתמונה). הפוסטר שנעשה על-פי תמונה זו החרם כיום.

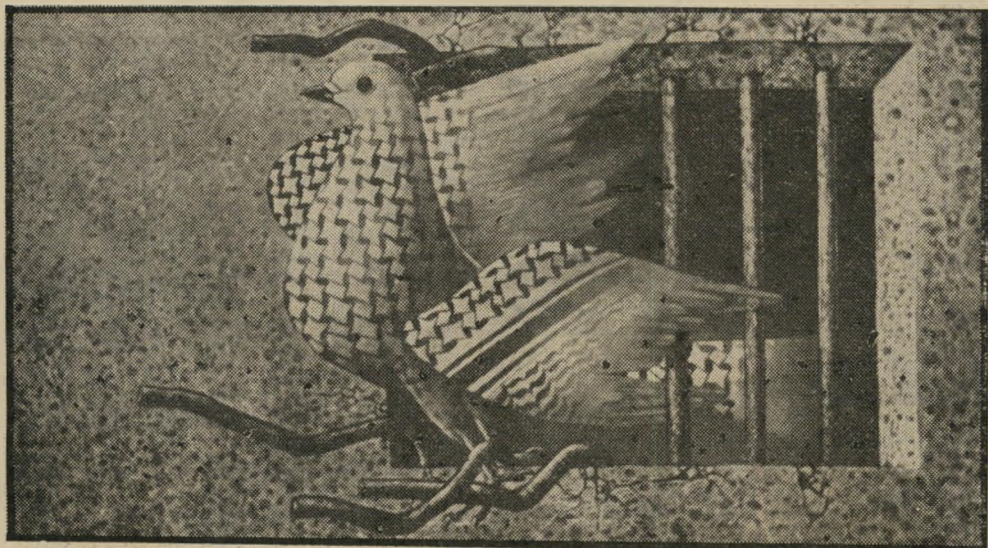
זה נאסר על העיתון אל-פג'ד, הר יוצא במיורח ירושלים, לפרסם מתחת לשמו את המילים "עיתון פלסטיני".

ברחבי הגדה המערבית ורצועת עזה פועלים כ-25 אמנים מוכרים. גלריה 79 ברמאללה היא היחידה באזורים אלה. לכן היא מהווה מו קד לעלייה לרגל של כל האמנים וחובביה האמנות הפלסטיניים. "קרא תי לגלריה בשם זה" מספר עיצאם בדר, "מפני שהיא נפתחה בשנת 1979. שהייתה שנת-הילד.

"מאז שהייתי ילד, התעניינתי באמנות. אני זוכר שנסעתי לירושלים כדי לחפש ספרים על אמנות. מצאתי ספריי-לימוד, אך

ה"סירוב"

מתחת לפוסטר של הצייר ער צאם בדר כתוב בערבית, "הסי רוב". הדבר יכול להתפרש כתעמולה לחזית-הסירוב

אה, בשל הסימליות שבצבעי הכופייה ביונה, היוצאת לחופשי מבעד לסורגים. התמונה צוידה לרגל יום-האסיר. הפוסטר שנעשה על-פיה הוצג בגלריה.

כרוזה של הצייר סו לימאן מנצור מירושלים המזרחית. היא החרמה, כנר

הפלסטינית, זוהי, כנראה, הסיבה להחרמה, שכן בציור של הסוס המשתולל לא נראה כל רמז פוליטי. יחד עם המילה מקבלת הכרוזה משמעות נוספת:

תהיה לנו אמנות בכלל, אומר בדר. "הם אומרים לנו. אל תציירו ציורים פוליטיים! איך אפשר לדרוש דבר כזה? כל אמן מצייר את מה שהוא מרגיש. את החוויות שהוא עובר. הפוליטיקה היא כיום במרכז חיינו. לדרוש מאמן שלא לצייר פוליטיקה, פירושו לדרוש ממנו שלא לצייר כלל.

"במימשל אמרו לי שהם רוצים שנצייר בצבעים טבעיים. הסבירו לי שאם אני מצייר, למשל, פרח עלי לצבוע אותו בצבעים האמיתיים שלו, ולא בצבעים של הדגל הפלסטיני. הם טענו שאנחנו יכולים להביע את עצמנו, אבל לא באופן ישיר. אני אומר: מה זאת אמנות אם לא להביע בצורה האמיתית והכנה ביותר את ההרגשה? ההרגשות הן כולן פוליטיות! אנחנו חיים תחת מיסטר של כיבוש. ה חוויות שלנו הן הדיכוי וההשפלה והשאפות שלנו הן לממש את זכו יותינו הליגטימיות. כל האוויר הוא פוליטי, ואנחנו חיים וגושמי אותה 24 שעות ביממה!"

יוסי היימן